

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Назва курсу:	«Новітні течії у світовій літературі»
Викладач:	Акулова Надія Юріївна
Профайл викладача:	https://filolog.mdpu.org.ua/sklad-dekanatu-filologichnogo-fakul/kafedra-ukrayinskoyi-i-zarubizhnoyi-lit/sklad-kafedri-ukrayinskoyi-i-zarubizhn/akulova-nadiya-yuriyivna-2/
Контактний телефон:	+380975206225
E-mail:	nadezhda_akulova@mdpu.org.ua
Сторінка курсу на платформі ЦОДТ МДПУ імені Богдана Хмельницького:	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=4647
Консультації:	Очні консультації: щоп'ятниці з 12 ⁴⁵ до 14 ⁰⁰ Онлайн-консультації: платформа ЦОДТ МДПУ імені Богдана Хмельницького

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальний курс «Новітні течії у світовій літературі» є закономірним продовженням попереднього засвоєння етапів світового літературного процесу, сучасний стан якого розглядається крізь призму нової культурної логіки –

постпостмодернізму. Відштовхуючись від базового поняття постмодернізму, освітній компонент охоплює комплекс альтернативних теоретичних концепцій, я також народжених на їх основі нових мистецьких тенденцій. Зокрема, у процесі засвоєння курсу здобувачі освіти матимуть змогу актуалізувати й поглибити свої уявлення про постмодернізм на прикладі знакових текстів Дж. Балларда («Висотка»), В.С. Берроуза («Голий ланч»), І. Кальвіно («Якщо подорожній одної зимової ночі...»), Т. Моррісон («Кохана»), Т. Пінчона («Виголошення лоту 49»); усвідомити генетичний зв'язок з бестселерами, що стали свідченням естетичних пошуків таких авторів ХХІ століття, як Н. Бейкер, Д.Ф. Воллес, М.З. Данилевський, Д. Еггерс, Б. Кастро, Д. Мітчелл, Е. Рендалл та ін. Детальний аналіз розмаїття напрямів та експериментальних жанрів сприятиме більш повному та глибокому розумінню ідейно-естетичних та національних особливостей розвитку художньої літератури й теоретико-літературної думки на сучасному етапі.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета курсу – сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про світовий літературний процес, сприяти усвідомленню його специфіки на сучасному етапі, забезпечити розуміння новітніх тенденцій у теорії літератури та мистецтві, що постають закономірним наслідком багатомікового розвитку культури, розвивати естетичний смак, виховувати загальну й читацьку культуру, формувати необхідні для успішного здійснення майбутньої професійної діяльності компетентності.

Завдання:

1. Ознайомити здобувачів вищої освіти з культурною логікою «постпостмодернізму».
2. Забезпечити засвоєння теоретичних знань у межах вивчення концепцій гіпермодернізму, трансгуманізму, реновалізму, перформатизму, джиджимодернізму тощо.
3. Поглибити їх знання про сучасну теоретико-літературну думку й новітню світову літературу.
4. Відкрити нові імена у світовому письменстві й на основі аналізу художніх творів визначити особливості їх ідіостилю.
5. Розвивати вміння орієнтуватись у сучасних арт-рухах, таких як: стакізм, інтентизм, off-модернізм тощо.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ КУРСОМ

Загальні компетентності

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	Лекції	Семінари	Самостійна робота
Кількість годин	16	28	46

6. ПОЛІТИКА КУРСУ

Обов'язкове відвідування аудиторних занять; попередня підготовка до лекційних та семінарських занять згідно з рекомендаціями викладача; активна участь в обговоренні питань; якісне та своєчасне виконання завдань, засвоєння

тем для самостійного опрацювання; участь у всіх видах контролю – поточному, проміжному та підсумковому. Обов'язкове дотримання академічної доброчесності.

7. СТРУКТУРА КУРСУ

Кількість годин	Тема	Форма діяльності, кількість годин	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. ПОСТМОДЕРНІЗМ ТА РАННІ СПРОБИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ						
2	Тема 1. Вступ до курсу	Установча лекція (2 год.)		–		Згідно з розкладом
10	Тема 2. Постмодернізм	Оглядова лекція (2 год.) Семінар-колективне читання (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 2; 4; 8; 9 URL: 8; 15	Теоретична підготовка: Тамара Денисова, «Феномен постмодернізму: контури й орієнтири»; Іхаб Хассан, «Культура постмодернізму» (ЦОДТ) Художні тексти: «Голий ланч» (1959) Вільяма Берроуза; «Виголошення лоту № 49» (1966) Томаса Пінчона; «Висотка» (1975) Джеймса Грема Балларда	5	Згідно з розкладом
6	Тема 3. Гіпермодернізм	Лекція-анкета (2 год.)	Література: 1; 2; 5; 7; 9	Теоретична підготовка: Lipovetsky G., «Time Against Time, or The		Згідно з розкладом

		Самостійна робота (4 год.)	URL: 12; 15	Hypermodern Society» (ЦОДТ)		
6	Тема 4. Трансмодернізм	Лекція-брифінг (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 2; 3; 5; 7; 9 URL: 13; 15	Теоретична підготовка: Magda R. M. R., «Transmodernity: A New Paradigm» (ЦОДТ)		Згідно з розкладом
4	Тема 5. Надмодернізм	Самостійна робота (4 год.)	Зазначена праця	Теоретична підготовка: Оже М., «Не-місця. Вступ до антропології гіпермодерну»		До ПК 1
4	Тема 6. Постгуманізм	<i>Семінар- «мозковий штурм» (4 год.)</i>	Література: 2; 5; 7; 8; 9 URL: 8	<i>Теоретична підготовка: Hassan I. H., «Prometheus as Performer: Toward a Posthumanist Culture?» (ЦОДТ)</i> <i>Художні тексти: поезія Воллеса Стівенса</i>	5	Згідно з розкладом
5	Тема 7. Неомодернізм	Самостійна робота (5 год.)	Зазначена праця	Теоретична підготовка: Eden M., «Neo-modernism: soul nourishing renaissance» (ЦОДТ) Підготовка до першого періодичного контролю		До ПК 1

БЛОК 2. НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В ТЕОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА МИСТЕЦТВІ

6	Тема 8. «Інший модерн»	Лекція-конференція + контрольний захід (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1; 2; 5; 7; 9 URL: 5	Підготовка доповідей тривалістю до 10 хвилин (неомодернізм, ремодернізм, off-модернізм, інтентизм)		Згідно з розкладом
4	Тема 9. Альтермодернізм	Семинар-конференція (4 год.)	Література: 1; 3; 5; 7; 9 URL: 6; 9	<i>Теоретична підготовка:</i> Alison Gibbons, “Altermodernist Fiction” (ЦОДТ) <i>Художні тексти:</i> творчість Ліама Гілліка, Брайана Кастро та Чарльза Ейвері	5	Згідно з розкладом
4	Тема 10. Перформатизм	Самостійна робота (4 год.)	Вказаний ресурс	Теоретична підготовка: http://www.performatism.de/		До ПК 2
4	Тема 11. Реновалізм	Семинар-дискусія (4 год.)	Література: 1; 3; 6; 9 URL: 4	<i>Теоретична підготовка:</i> Brooks N., Toth J., “Introduction: A Wake and Renewed?” (ЦОДТ) <i>Художні тексти:</i> «Кохана» (1987) Тоні Моррісон;	5	Згідно з розкладом

				«Бельетаж» (1988) Ніколсона Бейкера; «Дім листя» (2000) Марка Z. Данилевського		
4	Тема 12. Метамодернізм	Семінар запитань і відповідей (4 год.)	Література: 1; 3; 6; 9 URL: 3; 7; 11; 15	Теоретична підготовка: Akker R. van den, Vermeulen T., “Notes on Metamodernism”; Yousef T., «Modernism, Postmodernism, and Metamodernism: A Critique»; Gibbonss A., “Contemporary Autofiction and Metamodern Affect”; Konstantinou L., “Four Faces of Postirony” (ЦОДТ) Художні тексти: «Нескінченний жарт» (1996) Девіда Фостера Воллеса; «Сфера» (2013) Дейва Еттерса	5	Згідно з розкладом
4	Тема 13. Космодернізм	Семінар- конференція (4 год.)	Література: 1; 3; 6; 9 Зазначена праця	Теоретична підготовка: Christian Moraru, “Cosmodernism: American Narrative, Late Globalisation, and the New Cultural Imaginary” (ЦОДТ) Художні тексти: «Вітер у щух» (2001) Еліс Рендалл; «Тезка» (2003) Джумпа Лахірі; «Гордість і упередження і	5	Згідно з розкладом

				<i>зомбі» (2009) Сета Грема-Сміта й Джейн Остін</i>	
6	Тема 14. Джиджимодерн	Інтерактивна лекція (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	URL: 1; 10	Теоретична підготовка: Kirby A., "The Death of Postmodernism and Beyond"; Тормахова А. Н., «Концепція дигімомодернізму Алана Кірбі» (ЦОДТ)	Згідно з розкладом
4	Тема 15. Автомодернізм	Самостійна робота (4 год.)	Зазначені праці	Теоретична підготовка: Samuels R., «Auto-Modernity after Postmodernism: Autonomy and Automation in Culture, Technology, and Education» (ЦОДТ); Грінфілд А., «Радикальні технології: влаштування повсякденного життя»	До ПК 2
10	Тема 16. Пост-постмодернізм	Лекція-візуалізація (2 год.) <i>Проблемний семінар (4 год.)</i> Самостійна робота (4 год.)	Література: 1; 3; 6; 9 Зазначена праця	Теоретична підготовка: J. T. Nealon, "Post-postmodernism, or The Logic of Just-in-Time Capitalism" (ЦОДТ) <i>Художні тексти:</i> <i>«Якщо подорожній однієї зимової ночі» (1979) Італо Кальвіно;</i> <i>«Хмарний атлас» (2004) Девіда Мітчелла</i>	5 Згідно з розкладом
4	Тема 17. Посткапіталізм	Самостійна робота (4 год.)	Зазначена праця	Срнічек Н., Вільямз А., «Винаходячи майбутнє: посткапіталізм і світ без праці»	До ПК 2

3	Тема 18. Висновки до курсу	Підсумкова лекція + контрольний захід (2 год.) Самостійна робота (1 год.)	Згідно з планом заняття	Підготовка до другого періодичного контролю	Згідно з розкладом
---	----------------------------	---	-------------------------	---	--------------------

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	<p>Курс вивчається протягом одного семестру. Заплановано два періодичні контролю. Результати кожного з них є сумою поточного контролю та періодичної контрольної роботи. Максимальна кількість балів за один періодичний контроль становить 50 балів.</p> <p>Максимальна кількість балів за поточний контроль (усі види діяльності на практичних (семінарських) заняттях оцінюються на «5», «4», «3», «2», які заносяться в академічний журнал) становить 40% від максимальної кількості балів за періодичний контроль, тобто 20 балів. Вони обчислюються як середньозважений показник за діяльність здобувача вищої освіти на практичних (семінарських) заняттях.</p> <p>60% від максимальної кількості балів за періодичний контроль, тобто 30 балів, здобувач вищої освіти має змогу отримати за періодичну контрольну роботу. Самостійно підготовлені теми або розв'язані окремі пізнавальні завдання, що винесені для самостійного опрацювання здобувачами вищої освіти, оцінюються як частина періодичної контрольної роботи.</p> <p>Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Вивчення курсу завершується іспитом в усній формі.</p> <p>Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач вищої освіти під час вивчення дисципліни, – 100.</p>
Практичні (семінарські) заняття	<p>5 балів: студент дав вичерпну відповідь на поставлене питання і виявив глибоке знання теоретичних основ літературного процесу, спроможність мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність до всебічного аналізу літературних явищ у їх цілісності й специфічності, художньо-рецептивні та художньо-інтерпретаційні здібності.</p>

	<p>Студент обізнаний з основними положеннями, теоретичними поняттями літературознавчої науки, вільно оперує її термінологією.</p> <p>4 бали: студент правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з курсу, розуміння основних положень, теоретичних понять, термінів літературознавчої науки.</p> <p>3 бали: студент допустив суттєві помилки у викладі матеріалу, порушив логіку відповіді, відтворив матеріал на елементарному рівні, подаючи окремі факти без їх подальшого аналізу.</p> <p>2 бали: студент не орієнтується в матеріалі за темою заняття.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущені практичні (семінарські) заняття, а також періодичні контрольні роботи. Невиконання навчального плану є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Денисова Т. Історія американської літератури ХХ століття. 2-е вид., розширене і доповнене. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2012. 487 с.
2. Какой модерн? Философские рефлексии над ситуацией пост/недо/after-post/пост-пост... модернизма / Стародубцева Л. В. (гл. ред.). Харьков : Национальный университет имени В. Н. Каразина, 2010. Т. 1. 374 с.
3. Нестелеєв М. Лабіринти американського постмодернізму. Київ : Темпора, 2019. 328 с.
4. Jameson F. The Cultural Turn. Selected Writings on the Postmodern. 1983–1998. London – New York : Verso, 1998. xiv + 206 p.
5. Supplanting the Postmodern: An Anthology of Writings on the Arts and Culture of the Early 21st Century/ ed. by Rudrum D., Stavris N. New York : Bloomsbury Academic, 2015. 400 p.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

6. Англomовні письменники / пер. з нім. Романа Матвієва. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. 464 с.
7. Гомперц В. Що це взагалі таке? 150 років сучасного мистецтва в одній пілюлі / пер. з англ. Л. Белея, І. Зайцевої, А. Корягіної. Київ : ArtHuss, 2017. 528 с.
8. Зьомек Є. Методологічні проблеми історико-літературного синтезу // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / упоряд. Б. Бакули; за заг. ред. В. Моренця; пер. з польської С. Яковенка. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 56–86.
9. Соціокультурні та теоретичні засади філософії постмодерну / відп. ред. В. В. Лях та ін. Київ : [Б. м.], 2017. 312 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Тормахова А. Н. Концепція дигімодеpнізму Алана Кірбі. Гуманітарні студії. 2013. Вип. 20. С. 181–187. URL: <http://www.dfn.mdpu.org.ua/mod/resource/view.php?id=93191>
2. A resource site for performatism and post-postmodernism. URL: <http://www.performatism.de/>
3. Akker R. van den, Vermeulen T. Notes on Metamodernism. Journal of Aesthetics & Culture. 2010. Vol. 2. Pp. 11–14. URL: <http://www.dfn.mdpu.org.ua/mod/resource/view.php?id=93184>
4. Brooks N., Toth J. Introduction: A Wake and Renewed? // Supplanting the Postmodern: An Anthology of Writings on the Arts and Culture of the Early 21st Century/ ed. by Rudrum D., Stavris N. New York : Bloomsbury Academic, 2015. P. 254–264. URL: <http://www.dfn.mdpu.org.ua/mod/resource/view.php?id=93183>
5. Eden M. Neo-modernism: Soul Nourishing Renaissance. Art. 2018. 22 Juny. URL: <https://www.trebuchet-magazine.com/neo-modernism/>
6. Gibbons A. Altermodernist Fiction. URL: <http://www.dfn.mdpu.org.ua/mod/resource/view.php?id=93182>

7. Gibbons A. Contemporary Autofiction and Metamodern Affect // *Metamodernism: Historicity, Affect, and Depth After Postmodernism* / Ed. by R. van den Akker, A. Gibbons and T. Vermeulen. London – New York : Rowman Littlefield International, 2017. Pp. 117–129. URL: <http://www.dfn.mdpu.org.ua/mod/resource/view.php?id=93186>
8. Hassan I. H. Prometheus as Performer: Toward a Posthumanist Culture? *The Georgia Review*. 1977. Vol. 31. No. 4. Pp. 830–850. URL: <http://www.dfn.mdpu.org.ua/mod/folder/view.php?id=93178>
9. Hoberek A. Introduction: After Postmodernism. *Twentieth Century Literature*. 2007. Vol. 53. No. 3. Pp. 233–247. URL: www.jstor.org/stable/20479812
10. Kirby A. The Death of Postmodernism and Beyond. URL: https://philosophynow.org/issues/58/The_Death_of_Postmodernism_And_Beyond
11. Konstantinou L. Four Faces of Postirony // *Metamodernism: Historicity, Affect, and Depth After Postmodernism* / Ed. by R. van den Akker, A. Gibbons and T. Vermeulen. London – New York : Rowman Littlefield International, 2017. Pp. 87–102. URL: <http://www.dfn.mdpu.org.ua/mod/resource/view.php?id=93187>
12. Lipovetsky G. Time Against Time, or The Hypermodern Society // *Supplanting the Postmodern: An Anthology of Writings on the Arts and Culture of the Early 21st Century*/ ed. by Rudrum D., Stavris N. New York : Bloomsbury Academic, 2015. P. 196–213. URL: <http://www.dfn.mdpu.org.ua/mod/resource/view.php?id=93176>
13. Magda R. M. R. Transmodernity: A New Paradigm / translation by Jessica Aliaga Lavrijsen. URL: <http://transmodern-theory.blogspot.com/2017/05/transmodernity-new-paradigm.html>
14. Samuels R. Auto-Modernity after Postmodernism: Autonomy and Automation in Culture, Technology, and Education // *Digital Youth, Innovation, and the Unexpected* / ed. by Tara McPherson. Cambridge, 2008. Pp. 219–240. URL: <http://www.dfn.mdpu.org.ua/mod/resource/view.php?id=93192>
15. Yousef T. Modernism, Postmodernism, and Metamodernism: A Critique. *International Journal of Language and Literature*. 2017. Vol. 5. No. 1. Pp. 33–43. URL: <http://www.dfn.mdpu.org.ua/mod/resource/view.php?id=93185>